

Softbank + ALIBABA = ?

พ.ศ.รับสมัคร เลิศโนสตัย
 คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

Softbank group ยักษ์ใหญ่ IT ของญี่ปุ่น เตรียมลงทุนขนาด 10 ล้านล้านเยน ร่วมทุนกับเครือข่ายรัฐบาลของซาอุดีอาระเบีย ในธุรกิจเกี่ยวกับ IT ทำให้การลงทุนเพื่อยึดครองพื้นที่ Value chain ของ IoT มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซอง มาซาโยชิ ประธานกล่าวไว้ว่า เราต้องเน้น Platform ที่สำคัญคือ Partnership model เป็นการจัดตั้ง Softbank Vision Fund โดยร่วมกับซาอุดีอาระเบียคนละครั้ง การที่บริษัทสร้างความสัมพันธ์กับซาอุฯ ได้นั้น ก็ได้รับการผลักดันจากรัฐบาลญี่ปุ่นนั่นเอง ทางด้านซาอุฯ เอง ก็ต้องการที่จะดำเนินธุรกิจที่ไม่ใช่น้ำมันเพียงอย่างเดียว ดังนั้น เพื่อที่จะชนะในโลกของ IoT การทุ่มเทขนาดนี้จึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

ในปัจจุบันนี้ ตลาดของ IoT ที่ทุกสิ่งทุกอย่างเชื่อมโยงกับ อินเทอร์เน็ตนั้น ขยายตัวอย่างรวดเร็ว การลงทุนนี้เท่ากับจะเป็นผู้ครอง ตลาด IT เลยทีเดียว ดังเช่นที่ Google หรือ Apple มีกำไรมหาศาล จากสาขา Mobile Internet เช่น Smart phone ที่ผ่านมาถ้าหากว่าใคร สามารถยึดครองเทคโนโลยี ที่เป็นแกน เช่น Software ของ Smart phone นั้นแล้วก็คือผู้ชนะ แต่ในยุคของ IoT นั้น Value chain มีความ ซับซ้อน ยึดครองเพียงเทคนิคแกนเพียงอย่างเดียว ก็ไม่สามารถ ที่จะเป็นผู้ชนะได้ ดังนั้น จึงต้องรวมศูนย์ แนวคิดของ Value chain เริ่มตั้งแต่ Sensing, Telecommunication รวมถึงการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ จากทั้ง Hard ไปสู่ Soft จึงจะสามารถเป็นผู้ชนะได้ ถึงแม้ว่า จะมียอดส่วนแบ่งสูงสุดของการออกแบบ Semi-conductor เท่านั้น ก็ยังมีขีดจำกัดในการควบคุม Value chain โดยรวม ในขณะที่ เดียวกัน ไม่ว่าจะ เป็น Google หรือ Apple ต่างก็รวบรวมบริษัทต่างๆ เข้ามาอยู่ในกลุ่ม แม้แต่โดยตัวยังสร้างศูนย์วิจัย AI ในอเมริกา เพื่อใช้เป็นเทคโนโลยีใหม่ การลงทุนของ Softbank จึงไม่ใช่เป็นเรื่อง ที่น่าแปลก

ในอีกด้านหนึ่ง ถ้าถามว่าบริษัทที่ทำกำไรสูงสุดในจีนคือบริษัท อะไร คำตอบคือ Softbank group กลุ่มนี้เมื่อ 16 ปีที่แล้ว ได้ลงทุนใน ALIBABA ซึ่งปัจจุบันเป็นยักษ์ใหญ่ Net sales ของจีน โดยลงทุน ประมาณ 2 พันล้านเยน ปัจจุบันได้ขายหุ้นไปบ้างแล้ว ทำให้มีหุ้นอยู่ใน ALIBABA 28% บริษัทสามารถทำกำไรได้ถึง 7 ล้านล้านเยน เป็นบริษัทที่ได้กำไรสูงสุด การที่บริษัทได้กำไรสูงก็เพราะว่าในปี 2014 หุ้น ของ ALIBABA เข้าสู่ตลาดหุ้นที่นิวยอร์ก และในปี 2016 บริษัทมีกำไร เพิ่มขึ้นกว่าปีก่อนถึง 59% แต่อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจของจีนเริ่ม อึมครึม อัตรากำไรของบริษัท ALIBABA นั้นลดลง แต่ก็ยังอยู่ในระดับ 10 กว่า% ทำให้ ALIBABA ต้องทำกิจกรรมทางการตลาดขึ้นอีก มากมาย รวมทั้งเข้าสู่กิจการใหม่ๆ ที่ไม่ใช่ Net sales เพียงอย่างเดียว มีทั้งโลจิสติกส์ การสนับสนุนธุรกิจส่วนตัว รถยนต์ที่เชื่อมโยกับ อินเทอร์เน็ตหรือที่เรียกว่า Connected car ถึงแม้ว่าดูเหมือนจะมีความหลากหลาย แต่ก็ยังเป็น Business domain ที่หลีกเลี่ยงจากธุรกิจเดิม

หากจะพูดถึงจุดร่วมแล้ว ก็คือการมุ่งสู่การแก้ไขปัญหาทาง เศรษฐกิจของจีนที่เผชิญอยู่ในขณะนี้ การปรับปรุง สภาพแวดล้อมทาง ด้านโลจิสติกส์ ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้ความเหลื่อมล้ำระหว่าง การเกษตร กับในเมืองนั้นลดน้อยลง ส่วนการสนับสนุน Connected car หรือ Creator นั้น เป็นสิ่งที่รัฐบาลพยายามยกระดับให้กับ อุตสาหกรรมการผลิตหรือการสร้างนวัตกรรมด้วยตนเอง

แจ๊ค หม่า ประกาศแก่นักลงทุนว่า ALIBABA ไม่เพียงแต่เป็น บริษัท Net business เท่านั้น แต่จะสร้าง Infrastructure ทุกอย่าง จะรุกเข้าไปสู่ทุกๆ สาขาของสาธารณูปโภคหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการ ใช้ชีวิต ในขณะนี้ ALIBABA ได้เข้าสู่ธุรกิจการเงินที่เรียกว่า Alipay แต่ยังคงขยายต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้ขณะนี้ ดูเหมือนว่าจะขยาย ไปสู่ทุกองคค์ของโลกนี้เลยทีเดียว ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ซอง มาซาโยชิ ประธานของ Soft bank ที่ลงทุนถึง 3.3 ล้านล้านเยน เพื่อซื้อ ARM Holding ของอังกฤษ ซึ่งเป็นที่สงสัยว่าทำไม Soft bank ที่ทำธุรกิจ บริการโทรศัพท์มือถือเป็นหลัก จึงเข้าไปสู่ธุรกิจ Semi-conductor ทำให้ตลาดหุ้นมีความสงสัยเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการลงทุนที่ไม่ใกล้ กับธุรกิจเดิมเลย จุดนี้เป็นจุดร่วมที่คล้ายกันของ ซอง มาซาโยชิ กับ แจ๊ค หม่า

ทั้งสองคนจะเป็นอัศวินเพียงชั่วคราวเท่านั้นหรือจะมองไปข้างหน้า 20 ปี หรือ 30 ปี คงต้องรอดูกันต่อไป อย่างไรก็ตาม ทั้งสองคนนี้มีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ออก (จากข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2559 ปัจจุบัน Soft bank ถือหุ้น ALIBABA อยู่ 32.4% Yahoo ถือหุ้น 16.3% ในขณะที่ แจ๊ค หม่า ถือหุ้นเพียง 7.8% แต่ทำหน้าที่เป็น ประธานบริษัท)

